

**UCHWAŁA
ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY WOJSKA POLSKIEGO
W JELENIEJ GÓRZE
W SPRAWIE UPAMIĘTNIENIA
35 ROCZNICY POWSTANIA ZWIĄZKU.**

**Szanowni Państwo – członkowie naszego Związku,
rodziny wojskowe i sympatycy.**

W roku 2016 mija 35 rocznica utworzenia Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych, naszej organizacji, którą udało się powołać w 1981 roku, po 36 latach funkcjonowania LWP. Związek Byłych Żołnierzy Zawodowych był spadkobiercą tradycji i dziedzictwa Związku Oficerów Rezerwy II Rzeczypospolitej, jego następców: Związku Oficerów Służby Stałej II Rzeczypospolitej i Związku Kadetów II Rzeczypospolitej a następnie Klubów Oficerów Rezerwy.

Związek powstał z potrzeby integracji środowiska żołnierskiego po zakończeniu czynnej służby wojskowej, chęci służenia swoją wiedzą i doświadczeniem innym organizacjom, strukturom władzy, zwłaszcza lokalnej oraz potrzeby służenia pomocą potrzebującym naszym kolegom w zakresie socjalno – zdrowotnym.

Jak celna była ta inicjatywa i potrzebna taka organizacja świadczy fakt, że już w początkowym okresie swego istnienia jej szeregi liczyły ponad 60 tysięcy członków. Również w Województwie Jeleniogórskim, dzięki ogromnemu zaangażowaniu wielu żołnierzy rezerwy a zwłaszcza ppłk Jerzego Grabowskiego powołano struktury Związku, który w szczytowym okresie zrzeszał ponad 600 członków zorganizowanych w 11 kołach.

W 2009 roku Związek Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego decyzją władz Związku został przemianowany na Związek Żołnierzy Wojska Polskiego, przejmując dotychczasowe tradycje, zachowując wszystkie najlepsze zasady i założenia statutowe, w tym apolityczność, działalność na rzecz popularyzacji tradycji i historii żołnierzy polskich oraz jako organizacja pożytku publicznego pomoc socjalno – zdrowotną środowisku byłych żołnierzy i ich rodzinom.

Z ogromnym żalem przyjęliśmy decyzję aktualnego Ministerstwa Obrony Narodowej o odstąpieniu od współpracy z naszym Związkiem, a wręcz szykanowanie naszego środowiska. Mamy nadzieję, że przyjdzie opamiętanie i znowu będziemy potrzebni, również tu w Jeleniej Górze. W żołnierzach rezerwy drzemie olbrzymi potencjał wiedzy technicznej, nie tylko wojskowej. Poza tym Związek Żołnierzy Wojska Polskiego jest członkiem międzynarodowych organizacji wchodzących w skład struktur NATO – Euromilu i CIOR.

Dewizą naszego Związku zawsze było i jest hasło: „Zawsze wierni Ojczyźnie”. Dlatego z godnością i honorem patrzeć będziemy w przyszłość i wspominać chlubną przeszłość. Apelujemy także do naszych sympatyków i wszystkich byłych żołnierzy Wojska Polskiego – przyłączcie się do nas, bądźmy razem, stańmy w jednym szeregu obrońców Ojczyzny. Będzie nas więcej – więcej będziemy mogli pomóc innym.

W 35 rocznicę powstania Związku składamy podziękowanie i oddajemy hołd – zarówno twórcom jak i kontynuatorom idei Związku Żołnierzy Wojska Polskiego. Podziękowania kierujemy także do organizacji i instytucji wspierających nasz Związek.

ZAWSZE WIERNI OJCZYŹNIE.
Członkowie Związku Żołnierzy Wojska
Polskiego w Jeleniej Górze.

Jelenia Góra, dn. 7.04.2016 r.

Jak doszło do powstania struktur Związku Żołnierzy Wojska Polskiego w Jeleniej Górze i jego krótka historia.

Idea stowarzyszenia, które broniłoby interesów społecznych i socjalnych żołnierzy zawodowych, zwolnionych z czynnej służby wojskowej, zrodziła się dużo wcześniej. Po raz pierwszy zamiar powołania takiego związku pojawił się w okresie dużej redukcji kadry zawodowej Wojska Polskiego w połowie lat 50 – tych XX wieku. Potrzebę istnienia takiego stowarzyszenia uzasadniano doświadczeniami przedwojennymi. Jeleniogórcy wojskowi już w 1956 roku rozpoczęli działania uzasadniające powołanie takiego stowarzyszenia. Na kanwie wydarzeń czerwcowych w Poznaniu w 1956 roku, już w październiku 1956 roku w Oficerskiej Szkole Radiotechnicznej odbył się wiec żołnierzy. Duże zamieszanie wywołali podchorążowie 7 kompanii, ponieważ zadeklarowali się do czynnej obrony żołnierzy zawodowych występujących z postulatami odnowy tradycji i ceremoniału Wojska Polskiego oraz żądań demokratycznych. W tym czasie w szkole przebywali oficerowie radzieccy, będący wykładowcami w Cyklu Topografii. Byli przerażeni gwałtownością i zakresem postulatów oraz postawami antyradzieckimi wśród żołnierzy. Potem sformułowano postulaty pod adresem władz państwowych i partyjnych, wybrano delegację, która zawiozła je do Warszawy, do KC PZPR. Między innymi były to postulaty: nawiązywania do tradycji Wojska Polskiego, przywrócenia promocji szabłą, rehabilitacji 29 rozstrzelanych oficerów Wojsk Lotniczych i Marynarki Wojennej. W Komitecie Centralnym PZPR delegacja przebywała przez dwa dni i nikt się z nimi nie spotkał. Duszone były wszystkie próby wyłonienia wśród zebranych delegacji wojskowych reprezentacji. Tam dowiadywali się o determinacji w obronie niepodległości kraju i gotowości do bojowej konfrontacji z Armią Radziecką. Takie stanowisko zajęli marynarze oraz lotnicy. Delegacja wioząca petycję kadry do władz państwowych i partyjnych w Warszawie: kapitanowie Jurak i Tomaszewski, por. Klimek i sierż. /Czech? Czyż?/. Nikt z kadry szkoły nie ucierpiał, ponieważ winę za rozchwianie stanu moralno – politycznego części kadry szkoły wzięli na siebie Komendant Szkoły Oficerskiej ppłk Waclaw Kazimierski i jego zastępca do spraw politycznych mjr Kazimierz Kiziorek. Zastępca d/s politycznych mjr Kazimierz Kiziorek został w styczniu 1957 r. zdjęty ze stanowiska służbowego w szkole. Natomiast 7 kompania podchorążych została rozformowana, a poszczególne plutony wcielone do innych kompanii szkolnych. Nie było jednak większych szykan, szczególnie w stosunku do kadry zawodowej.

Kolejna okazja zaistnienia takiego Związku zarysowała się wyraźnie w połowie 1980 r. Inspiracją powołania organizacji związkowej emerytów wojskowych było również powstawanie w środowisku cywilnym struktur NSZZ „Solidarność”. Związek w nieśmiałyłych jeszcze założeniach miał spełniać tą rolę w środowisku wojskowym co „Solidarność” w środowisku cywilnym (podobnie jak to miało być w założeniach podczas wydarzeń w 1956 r.). Ożywienie społeczne i polityczne w kraju sprzyjało jego utworzeniu. Początek lat 80-tych ubiegłego wieku charakteryzowała wyjątkowo trudna sytuacja społeczno - gospodarcza i narastające na jej tle konflikty. Zarówno emeryci wojskowi jak i żołnierze pełniący wówczas służbę czynną znaleźli się w samym środku wydarzeń w kraju. Wydarzenia te doprowadziły do powstania Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych Wojska Polskiego. Związek powstawał w warunkach ustrojowych PRL, kiedy jeszcze było RWPG – organizacja skupiająca państwa socjalistyczne z dominacją ówczesnego ZSRR. W sensie wojskowo - obronnym wszyscy w Polsce należeliśmy do Układu Warszawskiego. Formacje, do których dziś należymy, a wiec NATO czy Unia Europejska były wtedy obozem przeciwnym. Cała transformacja ustrojowa, rozpad tamtych struktur międzynarodowych i wchodzenie do tych, które przez wiele lat były przeciwne to wielkie przemiany historyczne. W tych przemianach ustrojowych zarówno struktury organizacyjne Związku, jak i poszczególni członkowie aktywnie uczestniczyli i tym zmianom udzielali swojego poparcia.

Komitet założycielski ZBZZ utworzył się 12 lutego 1981 roku w klubie „Za Żelazną Bramą” w Warszawie. Komitetowi przewodniczył płk Roman Leś. Na utworzenie organizacji skupiających byłych żołnierzy zawodowych zgodę musiał wyrazić Komitet Obrony Kraju i Ministerstwo Obrony Narodowej. W dniu 1 kwietnia 1981 roku Prezes Rady Ministrów podpisał

rozporządzenie uznające ZBZZ za stowarzyszenie użyteczności publicznej. Statut nowego stowarzyszenia żołnierskiego zatwierdzał Minister Obrony Narodowej i Minister Spraw Wewnętrznych. W dniu 12 czerwca 1981 roku Minister Obrony Narodowej podpisał porozumienie o współpracy pomiędzy MON a ZBZZ. Pierwszy Zjazd Związku odbył się w dniach 13 i 14 czerwca 1981 roku. Wybrani w kołach delegaci reprezentowali już ponad 20 000 członków. W chwili powołania do życia ZBZZ obowiązywał inny podział administracyjny kraju. Istniało województwo jeleniogórskie. Struktury Związku powstały w Jeleniej Górze, Bolesławcu, Lubaniu Śląskim, Zgorzelcu i Szklarskiej Porębie. Na czele tych struktur stanął Zarząd Wojewódzki z siedzibą w Jeleniej Górze. Założycielski Zjazd Wojewódzki w Jeleniej Górze odbył się w dniu 4.05.1981 r. Znaczącej pomocy w jego organizacji udzielił komendant Wyższej Oficerskiej Szkoły Radiotechnicznej gen. bryg. pil. dr Julian Paździor i Szef WSZW płk Stanisław Kapusta. Na siedzibę Zarządu Wojewódzkiego wyznaczono pomieszczenia w Klubie Garnizonowym w Jeleniej Górze. Prezesem Zarządu Wojewódzkiego w Jeleniej Górze wybran ppłk Jerzego Grabowskiego. Wiceprezesami zostali: ppłk Zdzisław Kowal i ppłk Ryszard Nierodko. Sekretarzem por. Edward Kowalczyk, skarbnikiem – mjr Zdzisław Chrustowski. Członkami ZW zostali wybrani: ppłk Aleksander Bielecki, ppłk Henryk Kitliński, kpt Ludwik Pach, st chor szt. Alfred Aftyka, ppłk Józef Borowiec, mjr Zbigniew Czerepowiecki, chor. Adolf Gryc, ppłk Józef Karp, por. Leon Leparowski, kpt. Roman Piątkowski, mjr Kazimierz Bednarczyk, ppłk Edmund Bieńkowski, mjr Mieczysław Filipowicz, ppłk Tadeusz Gołębiowski i ppłk Julian Juszcak. To są koledzy którzy tworzyli struktury Związku w województwie jeleniogórskim. W I kadencji skład Zarządu Wojewódzkiego tworzyło 11 kół działających przy jednostkach: 1. JW. 4355 Bolesławiec; 2. JW. 1259 – Bolesławiec; 3. WKU Bolesławiec; 4. WOSR Jelenia Góra; 5. JW. 2773 Jelenia Góra; 6. WKU Jelenia Góra; 7. OC. Koło nr 7 istniało później przy batalionie WOP w Szklarskiej; 8. ŁB WOP Lubań; 9. JW. 2885 Zgorzelec; 10. WOP Zgorzelec; 11. WOP Lubawka. Koło nr 4 Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych powstało w sierpniu 1981 roku. Od początku istnienia nawiązało kontakty z Komendą Wyższej Oficerskiej Szkoły Radiotechnicznej w Jeleniej Górze. Ówczesny komendant gen. bryg. pil. dr Julian Paździor przydzielił Kołu lokal w Klubie Garnizonowym i zapewnił ze swej strony pomoc w różnych formach działalności Związku. Na pierwsze zebranie tworzonego Koła ZBZZ przybyło około 70 byłych żołnierzy zawodowych. Wśród nich większość stanowili ci, którzy działali już w strukturach inicjatywnych Związku od wiosny. Byli wśród nich: ppłk Alojzy Dadaczyński, st. chor. Julian Drzymała, kpt. Józef Gołąb, ppłk Jerzy Grabowski, ppłk Janusz Grabowski, ppłk Józef Grzybowski, ppłk Czesław Kozłowski, por. Jan Kozłowski, ppłk Jan Machała, ppłk Sławomir Mańkowski, ppłk Leon Smyka i mjr Roman Szymkiewicz. Tak duża ilość emerytów biorących udział w pierwszym spotkaniu Koła świadczyła o dużym zainteresowaniu środowiska tą formą działalności. Powołano Zarząd Koła w składzie: Prezes - ppłk Czesław Jasiński, z-ca - mjr Alojzy Rygielski, członkowie - mjr Jerzy Charuk, mjr Rudolf Kondycki, Tomasz Szperkowski. Od 1983 roku Zarząd Koła stanowili: Prezes - mjr Alojzy Rygielski, z-ca ppłk Ludwik Murczak, członkowie: mjr Zenon Goderski, mjr Rudolf Kondycki, mjr Jerzy Charuk. Okres I kadencji charakteryzował się znacznym pogorszeniem warunków socjalno-bytowych emerytów. Dlatego Zarząd Koła nr 4 w porozumieniu z Komendą WOSR oraz dyrekcją Wojskowego Biura Emerytalnego organizował pomoc materialną najbardziej potrzebującym członkom i ich rodzinom.

II Krajowy Zjazd Delegatów ZBZZ obradował w dniach od 22 do 24 listopada 1985 roku. Delegaci reprezentowali już 35179 członków zrzeszonych w 623 kołach. Stanowiło to około 60% wszystkich ówczesnych rezerwistów oraz emerytów i rencistów wojskowych. Prezesem został ponownie płk dr Roman Leś. (od 20.04. 1988 r. gen. Brunon Marchewka). Prezesem ZW w Jeleniej Górze został ppłk Jerzy Grabowski wiceprezesami – ppłk Henryk Kitliński, ppłk Tadeusz Kusik, sekretarzem – por Edward Kowalczyk, skarbnikiem – ppłk Zdzisław Chrustowski, członkowie – mjr Józef Klamecki, mjr Władysław Adamczyk, płk Józef Borowiec, ppłk Edmund Bieńkowski, ppłk Zbigniew Czerepowicki, ppłk Mieczysław Filipowicz, st. chor. Edward Grocki, ppłk Tadeusz Gołębiowski, płk Edmund Kowalewski, kpt. Stanisław Kunicki, płk Mieczysław

Przybyło, mjr Waldemar Sadłowski, ppłk Zygmunt Stelmaszyk, mjr Tadeusz Szydłowski i st. sierż. Stanisław Tomys. W Kole nr 4 prezes został mjr Alojzy Rygielski, z-cą ppłk Ludwik Murczak, członkami Zarządu: mjr Zenon Goderski, ppłk Tadeusz Kusik i mjr Rudolf Kondycki. Członkowie koła w okresie kadencji ze swoich składek dobrowolnych dokonali wpłaty na Pomnik Matki Polki. W 1989 rok członkowie koła wspomagali dobrowolnymi wpłatami pieniężnymi ofiary trzęsienia ziemi w Armenii. W roku 1989 rozpoczęły się przemiany ustrojowe w kraju. Przemianom tym towarzyszyło wyraźne pogorszenie sytuacji materialnej emerytów wojskowych. Emeryci wojskowi stali się celem niewybrednych ataków radykałów nowych władz. Nastające nowe ekipy rządzących – łącznie z Ministrem Obrony Narodowej – wyrażały lekceważący stosunek do emerytów wojskowych. Zaczęły się manipulacje przy przepisach emerytalnych. Pojawiło się zjawisko tzw. starego portfela emerytalnego. Związek próbował przeciwdziałać tym zapędom władz, jednakże pozostawały one bez echa. W 1990 roku MON zaprzestał udzielania pomocy finansowej dla Związku. Nowe władze rozpoczęły lustrację i weryfikację. Byliśmy izolowani. Był to trudny okres. Co słabsi duchem i najbardziej sfrustrowani zaczęli opuszczać szeregi Związku. W Związku pozostali ci, którzy w mundurze wykonywali swoje obowiązki nie pod publiczność i nie dla nagrody. Pozostali ci, którzy rozumieli cel działalności związkowej. I to oni podjęli nierówną walkę w obronie interesów wszystkich emerytów wojskowych. Ich praca spowodowała przełom w postrzeganiu problemów emerytów wojskowych oraz umożliwiła przetrwanie struktur związkowych do końca kadencji.

III Krajowy Zjazd Delegatów odbył się w dniach 24 – 26 listopada 1989 roku. W czerwcu 1989 r stan członków wynosił 41340 zrzeszonych w 668 kołach. Prezesem Zarządu Głównego został gen. dyw. Brunon Marchewka, wiceprezesami: płk Tadeusz Łubiński i płk Aleksander Murynowicz, sekretarzem generalnym płk Antoni Przystaszewski. Prezesem ZW w Jeleniej Górze został kpt. Edward Kowalczyk, wiceprezesami – ppłk Alojzy Rygielski i ppłk Stanisław Fornal, sekretarzem mjr Zenon Goderski (płk Paweł Kaliński), skarbnikiem ppłk Mieczysław Filipowicz, członkami ZW – mjr Józef Klamecki, ppłk Tadeusz Kusik, st. sierż. Kazimierz Antoszewski, mjr Marian Bartosiewicz, ppłk Józef Borowiec, st. sierż. Kazimierz Ciemięga, ppłk Zbigniew Czerepowicki, kpt. Marian Fugiel, ppłk Wiktor Karcz, mjr Stanisław Kunicki, ppłk Adam Mostowski, ppłk Ryszard Nieradko, ppłk Zdzisław Ragacz, ppłk Mieczysław Rawski, ppłk Zygmunt Stelmaszyk. Prezesem Koła nr 4 ppłk Stefan Gaweł, z-cą ppłk Tadeusz Kusik, członkami Zarządu: ppłk Czesław Pietras, ppłk Henryk Stępień, chor. szt. Waldemar Rosa.

IV kadencja to okres kiedy Związek podejmował szereg działań przeciwdziałającym manipulacjom w sprawach naszych emerytur. Związek Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy okrzepł organizacyjnie, ukształtował czytelną linię postępowania i uzyskał znaczącą pozycję zarówno w środowisku byłych żołnierzy zawodowych jak i wśród młodszych kolegów w służbie. W członków wstąpiła nadzieja, że poprzez działalność społeczną można w znaczący sposób pomagać naszym emerytom. Związek zaczął otwierać się na międzynarodowe emeryckie organizacje w strukturach NATO. W czerwcu 1995 r. podpisano porozumienie o współpracy pomiędzy Ministrem Obrony Narodowej i naczelnymi władzami sześciu stowarzyszeń skupiających byłych żołnierzy zawodowych. W wyniku porozumienia powołano Przedstawicielstwo Stowarzyszeń. Przewodniczącym Przedstawicielstwa został prezes Zarządu Głównego ZBZZ. Przedstawicielstwo dało początek współdziałaniu stowarzyszeń żołnierskich o różnych rodowodach i doprowadziło do powołania Federacji Stowarzyszeń Rezerwistów i Weteranów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Uznano, że powołana Federacja będzie reprezentować naszych emerytów w Międzysojuszniczej Konfederacji Oficerów Rezerwy (CIOR) działającej przy NATO. W IV kadencji rozpoczyna się tworzenie załączków integrujących naszych emerytów z odpowiednimi strukturami NATO. Członkiem rzeczywistym w CIOR Federacja została dopiero w następnej kadencji. Związek mimo zmian politycznych i ustrojowych działał w interesie emerytów i rencistów wojskowych. Podejmował walkę o zachowanie godności żołnierza i należnych praw wynikających z Konstytucji, ustaw i żołnierskich tradycji. IV Zjazd Wojewódzki w Jeleniej Górze odbył się 15 kwietnia 1993 r. Prezesem wybrano płk Józefa

Boczara, wiceprezesami zostali ppłk Ryszard Nieradko i ppłk Stefan Muczek, sekretarzem płk Paweł Kaliński, skarbnikiem ppłk Stefan Gaweł, członkami prezydium st. sierż. Stefan Potacki i ppłk Zdzisław Miernicki. Prezesem Koła nr 4 został ppłk Zygmunt Wójcik, z-cą ppłk Stefan Muczek, sekretarzem st. chor. szt. Konstantyn Trochimiak, skarbnikiem st. sierż. szt. Kazimierz Szemberski, członkami Zarządu: ppłk Marian Poczęty i mjr Jan Pasoń.

V kadencja. Od 1999 r. nastąpiła zmiana struktury administracyjnej kraju. Przystaje istnieć województwo jeleniogórskie. W dniu 28 października 1998 r. Zarząd Główny Związku postanowił zamienić nazwy „Zarządów Wojewódzkich” na „Zarządy Rejonowe” tych Zarządów, które przestały funkcjonować w zlikwidowanych województwach, pozostawiając bez zmian dotychczasowy zasięg terytorialny, podległość Kół oraz zakres uprawnień statutowych. Ważnym wydarzeniem w skali światowej, było przyjęcie Polski do Sojuszu Północnoatlantyckiego. Mieliśmy świadomość, że przyjęcie Polski do Sojuszu wzmacnia nasze bezpieczeństwo zewnętrzne. Ważnym przedsięwzięciem w procesie integracji Polski z NATO był przodujący udział naszego Związku, w ramach Przedstawicielstwa Stowarzyszeń, w organizacji i powołaniu Federacji Stowarzyszeń Rezerwistów i Weteranów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Stowarzyszenia te w państwach NATO skupiają ogromne rzesze rezerwistów i weteranów żołnierskiej służby. Reprezentacje narodowe tych stowarzyszeń tworzą Międzysojuszniczą Konfederację Oficerów Rezerwy (CIOR), afiliowaną przy NATO, której członkiem rzeczywistym jest również nasza Federacja. Obradujący w dniach 6 i 7 listopada 1997 r. V Krajowy Zjazd Delegatów stanął przed problemem nowego określenia formuły Związku. Dokonano zmiany w statucie, które umożliwiły wstępowanie do Związku oficerom i podchorążym rezerwy oraz żołnierzom zawodowym w służbie czynnej. Przyjęto nową nazwę: Związek Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego. Związek stał się jedynym w Polsce stowarzyszeniem, którego członkami mogli być obok byłych żołnierzy zawodowych również kadrowi żołnierze rezerwy WP. Znaczenie Związku podkreślała rozbudowana struktura organizacyjna z ponad 630. kołami terenowymi, zrzeszających prawie 34 tysiące członków. Prezesem Zarządu Głównego wybrany został płk dr inż. Zenon Biesaga. Prezesem ZR w Jeleniej Górze kpt. Edward Kowalczyk, wiceprezesem ppłk. Zdzisław Kowal, członkiem ZR ppłk Zygmunt Wójcik. Prezesem Koła nr 4 został ppłk Zygmunt Wójcik, z-cą mjr Tadeusz Smoliński, skarbnikiem st. chor. szt. Konstantyn Trochimiak, członkami Zarządu: st. chor. szt. Julian Drzymała i ppłk Zenon Wysocki. W roku 1999 wprowadzono reformę ubezpieczeń zdrowotnych, która również bardzo niekorzystnie wpłynęła na nasze środowisko. W ostatnich latach - zgodnie ze statutem Związku - w działalności naszego Koła wyeksponowano zagadnienie warunków socjalno - bytowych, zdrowotnych i kulturalnych byłych żołnierzy zawodowych i to zarówno członków ZBZZ i OR WP jak i nie zrzeszonych oraz wdów i sierot po żołnierzach. W ramach naszego Koła największy wkład pracy w tej dziedzinie wnoszą prezes mjr Tadeusz Smoliński i członek Zarządu Rejonowego ppłk Zygmunt Wójcik. Przez szereg lat współdziałali z WBE w Zielonej Górze, a od 1 stycznia 2005 r. z WBE we Wrocławiu.

VI Kadencja to czas wychodzenia z "koszmaru" jakim był okres po zmianie ustroju. Związek odnalazł swoje miejsce oraz możliwość współpracy z władzami państwowymi. Uczestnicząc aktywnie w zachodzących w Polsce przemianach ustrojowych Związek uczestniczy w pracach Federacji Stowarzyszeń Rezerwistów i Weteranów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w Międzysojuszniczej Konfederacji Oficerów Rezerwy (CIOR) afiliowanej przy NATO i Euromilu. VI Krajowy Zjazd Delegatów Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego obradował w dniach 7 i 8 listopada 2001 roku. Integralną częścią Zjazdu były obchody Jubileuszu XX lecia Związku. Prezesem Zarządu Głównego został płk dr inż. Zenon Biesaga. Prezesem ZR w Jeleniej Górze ppłk Zdzisław Kowal. Prezesem Koła nr 4 mjr Tadeusz Smoliński, z-cą ppłk Wawrzyniec Pióro, skarbnikiem płk Stefan Staniak, sekretarzem ppłk Henryk Dąbkiewicz, członkiem Zarządu ppłk Zygmunt Wójcik.

VII kadencja. Na dzień 1 stycznia 2006 r. Związek liczył 26.913 członków zrzeszonych w 589 kołach. Mamy w naszych szeregach: 89 generałów, 17998 oficerów, 4152 chorążych, 3098

podoficerów zawodowych, 1066 wdów, 510 oficerów, chorążych i podoficerów którzy nie pełnili służby wojskowej. 1 kwietnia 2006 r. Związek został przyjęty do EUROMILU i od tego dnia jesteśmy pełnoprawnym członkiem tej natowskiej organizacji. EUROMIL jest organizacją reprezentującą swoich członków na forach Parlamentu Europejskiego i Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy, wybranych agend Unii Europejskiej i Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych. Obecnie EUROMIL reprezentuje interesy około 400.000 żołnierzy i ich rodzin (stanowi to około 20 % kadry wszystkich sił zbrojnych Europy) z 36 asocjacji narodowych (członków i obserwatorów) z 23 państw europejskich. VII Krajowy Zjazd Delegatów Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego obradował w dniach 25 i 26 października 2005 roku. Związek zdecydowanie bronił i nadal broni godności i honoru wszystkich żołnierzy Wojska Polskiego. Zwraca uwagę na potrzebę krzewienia postaw patriotycznych, zwłaszcza wśród młodzieży oraz propaguje konieczność umacniania zdolności obronnych Państwa Polskiego - Ojczyzny wszystkich Polaków. Uchwałą ZG Związku z 21 listopada 2007 r. przejęto dziedziczenie tradycji: - Związku Oficerów Służby Stałej II RP i Związku Kadetów II RP. Prezesem Zarządu Głównego został gen. dyw. Adam Rębacz, Prezesem ZR w Jeleniej Górze został mjr Tadeusz Smoliński, wiceprezesami ppłk Edward Basałygo, płk Hieronim Kosior i ppłk Zygmunt Wójcik, skarbnikiem st. chor. szt. Jan Brzozowski, sekretarzem mjr Kazimierz Szybakowski, członkami ZW zostali: kpt. Kazimierz Filipiak, ppłk Zdzisław Kowal, ppłk Zdzisław Miernicki, chor. Stefan Świdziński, płk Stefan Staniak, ppłk Jan Szuszkiewicz. Prezesem Koła nr 4 został wybrany mjr Tadeusz Smoliński, z-cą ppłk Wawrzyniec Pióro, sekretarzem ppłk Edward Basałygo, skarbnikiem płk Stefan Staniak (mjr Henryk Erentraut) członkiem Zarządu ppłk Jan Szałaj.

VIII Zjazd ZBZZIOR WP odbył się 21 –22 września 2009 roku. Dokonano zmiany nazwy Związku na **ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY WOJSKA POLSKIEGO**. Zatwierdzenie zmiany nazwy wymusiło zwołanie w kwietniu 2010 r. IX Nadzwyczajnego Zjazdu Związku Żołnierzy WP. Prezesem Zarządu Głównego ZZWP został gen. dyw. Adam Rębacz. Prezesem Zarządu Rejonowego ponownie mjr Tadeusz Smoliński, wiceprezesami ZR ppłk Edward Basałygo i ppłk Henryk Walinowicz, skarbnikiem st. chor. szt. Jan Brzozowski, sekretarzem mjr Kazimierz Szybakowski. Prezesem Koła nr 4 został ppłk Edward Basałygo, z-cami: mjr Tadeusz Smoliński i ppłk Wawrzyniec Pióro, sekretarzem mjr Kazimierz Kopaniarz, skarbnikiem mjr Henryk Erentraut. Związek mimo zmian politycznych i ustrojowych istnieje i działa w interesie emerytów i rencistów wojskowych. Podejmuje walkę o zachowanie godności żołnierza i należnych praw wynikających Konstytucji, ustaw i żołnierskich tradycji. W 2010 roku Koło podejmuje inicjatywę upamiętnienia wysiłku szkoleniowo – wychowawczego żołnierzy Wojska Polskiego w Garnizonie Jelenia Góra poprzez posadzenie Dębu Pamięci. Uroczystość posadzenia dębu odbyła się na terenie byłej Wyższej Oficerskiej Szkoły Radiotechnicznej w dniu Święta Wojska Polskiego – tj. 15 sierpnia. Koło podejmuje kolejne inicjatywy upamiętniające czyn zbrojny żołnierza polskiego. W 2011 roku uczestniczymy w podróży wojskowo – historycznej do Monte Cassino. W 2011 roku w święto Wojska Polskiego z inicjatywy Koła został postawiony pomnik upamiętniający poległych polskich żołnierzy w obronie Ojczyzny. W 2012 roku zorganizowano spotkanie weteranów radiotechników – członków Związku Żołnierzy WP w Jeleniej Górze. 12 maja 2012 roku nadano imię dla Dębu Pamięci. Wybraliśmy imię WACŁAW – imię pierwszego Komendanta Wyższej Oficerskiej Szkoły Radiotechnicznej w Jeleniej Górze. Ojcem chrzestnym został wiceprezes Związku Żołnierzy Wojska Polskiego w Jeleniej Górze ppłk w st. spocz. Wawrzyniec Pióro – absolwent OSR z 1967 roku, wieloletni dowódca i wychowawca podchorążych i słuchaczy kursów w WOSR. Otaczany powszechnym szacunkiem, wielce zasłużony oficer dla Wojsk Radiotechnicznych. Asystę honorową podczas chrztu stanowili absolwenci WOSR: Szef Wojsk OPL i Radiotechnicznych Sił Powietrznych gen. bryg Michał Sikora - absolwent z 1984 roku, gen. bryg. w st. spocz. Zbigniew Janoś – absolwent z 1973 roku, ppłk w st. spocz. Marek Gołębiowski i mjr w st. spocz. Kazimierz Kopaniarz – absolwenci z 1974 roku. W dniu 6 grudnia 2012 zorganizowaliśmy spotkanie weteranów Wojsk Radiotechnicznych – członków Związku Żołnierzy Wojska Polskiego w Jeleniej Górze. Weterani zameldowali się na spotkanie z małżonkami. W trakcie

trwania kadencji odbywały się uroczystości 30 rocznicy powstania Związku Żołnierzy Wojska Polskiego. W rejonie jeleniogórskim jubileuszowe obchody święta odbyły się w dwóch turach. Pierwsza część odbyła się w Bolesławcu w dniu 4 czerwca 2011 r. Druga część odbyła się tydzień później - w dniu 11 czerwca – w Jeleniej Górze. Uroczystą galę w Bolesławcu zorganizowano na terenie Bolesławieckiego Ośrodka Kultury w Międzynarodowym Centrum Ceramiki. Organizatorem bolesławieckiej gali było Koło nr 2. Udział wzięło około 100 członków Związku i gości. Władze naczelne Związku reprezentował członek Zarządu Głównego ZZ WP gen. bryg. Zbigniew Szura. Obchody wojskowego święta w roku 2011 w Jeleniej Górze miały szczególny charakter. W trosce o przekazanie przyszłym pokoleniom pamięci o poległych żołnierzach Wojska Polskiego w walce o Wolność i Niepodległość Kraju, postanowiono wznieść na terenie miasta Jelenia Góra (obok Kościoła Garnizonowego) pomnik „**WOLNOŚĆ KRZYŻAMI SIĘ MIERZY**”. W postument pomnika (do roku bieżącego) złożono ziemię z następujących pól bitewnych żołnierzy polskich: Bolonia, Monte Cassino, Zgorzelec, Lwów, Loreto, Bitwa Warszawska, Chocim, Kirlibaba, Lenino, Wał Pomorski, Hel, Westerplatte, Newark, Kamieniec Podolski, Kołobrzeg, Mokra, Crostwitz, Breda, Bardflau i Berlin. Uchwałą Koła w Jeleniej Górze z dnia 5 marca 2009 roku postanowiono wpisywać zasłużonych członków koła do Honorowej Księgi Zasłużonych dla Związku w Jeleniej Górze. Do roku bieżącego do Honorowej Księgi Zasłużonych dla ZZWP w Jeleniej Górze wpisano następujących kolegów: ppłk Zygmunt Wójcik, ppłk Stefan Muczek, płk Tadeusz Kuś, ppłk Anatol Szetela, mjr Tadeusz Smoliński, ppłk Wawrzyniec Pióro, ppłk Henryk Walinowicz, st. chor. szt. Jan Brzozowski, ppłk Jan Szałaj, płk Jan Korczak, mjr Kazimierz Szybakowski, ppłk Czesław Urban, ppłk Zenon Szukała, st. chor. szt. Konstantyn Trochimiak, mjr Zdzisław Gębała, płk Edward Basałygo, płk Jan Jagielski, ppłk Józef Pawłowski, ppłk Emil Leśniak, ppłk Jerzy Turbiński, mjr Henryk Erentraut, gen. bryg. dr Bronisław Peikert, płk Andrzej Chmura, ppłk Kazimierz Wójcik, płk Marek Gołębiowski i mjr Jerzy Maron.

IX kadencja. Prezesem ZG został wybrany gen. dyw. Franciszek Puchała. Prezesem ZR został mjr Kazimierz Kopaniarz, wiceprezesami: ppłk Edward Basałygo i ppłk Henryk Walinowicz (ppłk Czesław Mroźniewski), sekretarzem mjr Jarzy Maron, skarbnikiem mjr Lech Piotrowski, członkami ZR: płk Jan Pipała, ppłk Henryk Szopa, ppłk Jan Szuszkiewicz, st. chor. szt. Zygmunt Pieter. Prezesem Koła nr 4 Związku Żołnierzy Wojska Polskiego w Jeleniej Górze został wybrany ponownie płk Edward Basałygo. Wiceprezesami zostali ponownie ppłk Wawrzyniec Pióro i mjr Tadeusz Smoliński, sekretarzem - mjr Kazimierz Kopaniarz, skarbnikiem - mjr Henryk Erentraut oraz członek Zarządu mjr Jerzy Maron. Koło aktywnie włączyło się do promocji działalności patriotyczno – obronnej w Jeleniej Górze i rejonie jeleniogórskim. Organizowaliśmy spotkania z władzami samorządowymi i posłami na Sejm RP przekazując im problemy środowiska emerytów wojskowych i ich rodzin. Uczestniczyliśmy w różnych uroczystościach patriotycznych takich jak np. w Zgorzelcu i Borowicach. Na bieżąco współpracujemy z Muzeum Karkonoskim, gdzie organizujemy przekazywanie pamiątek wojskowych do muzealnych zbiorów (pamiątki wojenne starszego ogniomistrza Wojciecha Stelmacha i dokumenty przekazane przez Bartosza Malinowskiego z Karpacza). Z inicjatywy Koła ufundowano tablicę pamięci w dawnym obiekcie wojskowym w Popielówku i na byłym biurze przepustek dawnych koszar przy ul. Sudeckiej w Jeleniej Górze, odkryto i odremontowano grób nieznanych 3 żołnierzy Wojska Polskiego w Radomierzu. Na bieżąco corocznie organizujemy zawody strzeleckie weteranów służby wojskowej. Koło zorganizowało 3 konferencje: 5 grudnia 2013 roku konferencja pt. „Działalność jeleniogórskiego Związku Żołnierzy Wojska Polskiego w aktywizacji społecznej rodzin byłych żołnierzy zawodowych WP”, 4 grudnia 2014 roku konferencję integracyjno - podsumowującą roczną działalność i 3 grudnia 2015 roku konferencję pt. "70 lat Wojska Polskiego w Jeleniej Górze". 70 lat temu w dniu 31 maja 1945 roku do Jeleniej Góry wkroczyły pierwsze oddziały Wojska Polskiego. Byli to żołnierze 10 Dywizji Piechoty 2 Armii Wojska Polskiego. W jubileuszowej konferencji uczestniczyli: posłanka na Sejm RP Zofia Czernow, dyrektor biura poselskiego posłanki Marzeny Machałek, samorządowcy powiatu na czele ze starostą Anną Koniecznyńską, wielu przedstawicieli służb mundurowych w tym byłych komendantów i dowódców jednostek: gen. bryg Bronisław Peikert, gen. bryg. Andrzej Łosiński, płk Józef

Piekarczyk, ks. płk Andrzej Bokiej, płk Tadeusz Bąk, płk Edward Jakubowski, płk Jan Biały, Szef WKU ppłk Andrzej Łuka i zastępca komendanta placówki SG w Jeleniej Górze kpt. SG Joanna Zakrzyk. Obecni byli także nasi partnerzy: radni miasta Jeleniej Góry Piotr Paczowski i Zbigniew Ładziński, przedstawiciele LOK na czele z prezesem Pawłem Domagałą, Marian Piasecki – właściciel Parku Miniatur Zabytków Dolnego Śląska w Kowarach, ppłk Zdzisław Bigosiński, Hetman Bractwa Kurkowego Bogusław Wojdak, dyrektor teatru CK Norwida w Jeleniej Górze Piotr Jędrzejak, dyrektor Muzeum Przyrodniczego Stanisław Firszt. Wśród gości nie zabrakło również przedstawicieli "świata nauki", wśród nich wielu byłych oficerów Wojska Polskiego: płk prof. dr hab. Lucjan Kowalczyk - rektor Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości w Wałbrzychu, płk prof. dr hab. Franciszek Mroczko prorektor Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości w Wałbrzychu, kpr. prof. dr hab. Henryk Gratkowski były rektor Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej w Jeleniej Górze, ppłk dr hab. Tadeusz Lewandowski prorektor Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej w Jeleniej Górze, płk prof. dr Adolf Stachula profesor Wyższej Szkoły Zawodowej w Żaganiu, Grażyna Malczuk kanclerz Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej w Jeleniej Górze. 14 czerwca 2014 roku w Jeleniej Górze odbyły się I Jeleniogórskie Targi Organizacji Pozarządowych, w których Koło Związku aktywnie brało udział prezentując dorobek Związku w Jeleniej Górze oraz wyróżniając w Sali Obrad rady Miejskiej ponad 120 emerytów wojskowych. W dniu 6 sierpnia 2014 roku na cmentarzu w Jeleniej Górze – Sobieszowie ZZWP przeprowadził Apel Pamięci Oręża Polskiego. Czas i miejsce tego Apelu zostało wybrane nieprzypadkowo. 100 lat temu, w dniu 6 sierpnia 1914 roku z krakowskich Oleandrów wyruszyła 1 Kompania Kadrowa z zadaniem udania się do Warszawy i wywołania tam powstania przeciwko zaborcy rosyjskiemu. Waga tego wymarszu była ogromna, gdyż tam gdzie pojawiła się ta Kompania, odtwarzano cywilne struktury państwa polskiego. Kompania liczyła 168 żołnierzy. Jednym z tych 168 żołnierzy był ppłk Eugeniusz Józef Głowacz. Po II Wojnie Światowej zamieszkał w Sobieszowie i tutaj zmarł. W lipcu 2014 roku Główna Komisja Rewizyjna dokonała kontroli działalności Zarządu Rejonowego. Po kilkudniowej kontroli działalność Związku w rejonie jeleniogórskim oceniono pozytywnie. 30 maja 2015 roku w Szklarskiej Porębie współorganizowaliśmy jubileuszowe obchody 70. rocznicy objęcia służby granicznej przez Wojsko Polskie w Karkonoszach i Górach Izerskich. Uroczystość patriotyczna podczas której odsłonięto pomnik poświęcony pamięci obrońcom granic. Zorganizowano także wiele innych uroczystości towarzyszących temu jubileuszowi. Wsparcie temu projektowi udzieliła Straż Graniczna i władze samorządowe Szklarskiej Poręby. 23.08.2015 r. członkowie Koła zainicjowali Familijny Rajd Rowerowy po miejscach pamięci narodowej i dawnych miejscach stacjonowania jednostek wojskowych w Jeleniej Górze. Władze samorządowe doceniając zaangażowanie byłych żołnierzy WP, w tym i członków Koła ZZWP w działalność patriotyczno – obronną 15.06.2013 r wyróżniły złotym medalem „Za Zasługi dla Województwa Dolnośląskiego” gen. bryg. Bronisława Peikerta, mjr Tadeusza Smolińskiego, płk ks. Andrzeja Bokieja i ppłk Edwarda Basałygo. Srebrne medale „Za Zasługi dla Województwa Dolnośląskiego” otrzymali: płk Franciszek Michalik, st. chor. Jan Ginowicz, ppłk Wawrzyniec Pióro oraz mjr Henryk Erentraut.

Związek kontynuuje chlubny dorobek i przedwojenne tradycje Wojska Polskiego. Związek Żołnierzy Wojska Polskiego jako Organizacja Pożytku Publicznego przejął dotychczasowe tradycje, zachowując wszystkie najlepsze zasady i założenia statutowe, w tym apolityczność, działalność na rzecz popularyzacji tradycji i historii żołnierzy polskich oraz jako organizacja pożytku publicznego pomoc socjalno – zdrowotną środowisku byłych żołnierzy i ich rodzinom. Naszą ideą przewodnią od początku istnienia Związku było i jest hasło: „**ZAWSZE WIERNI OJCZYŹNIE**”.

Szczegóły działalności poszczególnych dziewięciu 4-letnich kadencji zawarte są w kronikach Związkowych dostępnych w Jeleniogórskiej Bibliotece Cyfrowej.

Edward Basałygo